

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวตลาดน้ำ ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรม มีศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ที่ระดับค่าคะแนน 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นพื้นที่ที่ได้รับความสนใจ มีความโดดเด่นในเรื่อง ทัศนียภาพที่สวยงามของแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก การบริการโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการทางการท่องเที่ยวที่ดี ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น มีกิจกรรมหลักในการการศึกษาดูงานด้านโบราณวัตถุ ศาสนสถาน และวิถีชีวิตของคนในชุมชน เพียงแต่ในเรื่องการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนยังน้อย ตลาดน้ำไทรน้อย มีศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ที่ระดับค่าคะแนน 3.67 อยู่ในระดับปานกลาง เป็นพื้นที่ที่ได้รับความสนใจ เป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว อีกทั้งยังสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก การบริการโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการทางการท่องเที่ยวที่ดี ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น มีความหลากหลายของสินค้าและความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งกิจกรรมที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว คือ การศึกษาดูงานด้านโบราณวัตถุ ศาสนสถาน ศึกษาวิถีชีวิตของคนในชุมชน การเข้าร่วมในกระบวนการผลิต เช่น การปลูก การเก็บผลผลิต ในเรื่องของการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ตลาดน้ำแห่งนี้มีการรวมกลุ่มกันของชาวบ้านเพื่อจัดการตลาดน้ำรวมไปถึงยังมีการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ตลาดน้ำวัดตะเคียน มีศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ที่ระดับค่าคะแนน 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง โดยจะมีคะแนนสูงในด้านการบริการทางการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และความเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น แต่ได้คะแนนต่ำในด้านการรวมกลุ่มของประชาชน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจาก มีการรวมกลุ่มของคนในชุมชนและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนน้อย

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของตลาดน้ำทั้ง 3 แห่ง พบว่า ด้านทรัพยากร มีจุดแข็ง คือ มีทัศนียภาพที่สวยงามของธรรมชาติและบ้านเรือนริมฝั่งคลอง จุดอ่อน คือ พื้นที่ง่ายต่อการถูกรบกวนหรือเกิดความเสียหาย จากน้ำท่วมและชุมชน โอกาส คือ ทางจังหวัดนนทบุรีมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว อุปสรรค คือ ในจังหวัดใกล้เคียงมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทตลาดน้ำ

เช่นกัน ทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการท่องเที่ยว ด้านการบริการ จุดแข็ง คือ มีทุเรียนเมื่อนอนที่หาไม่ได้ในจังหวัดใกล้เคียง จุดอ่อน คือ การให้ความรู้ และอำนวยความสะดวกของที่นั้มีน้อย โอกาส คือ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ดีขึ้น อุปสรรค คือ แผนการในการบริหารจัดการ ด้านการบริการ จุดแข็ง คือ วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการ จุดอ่อน คือ คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตลาดน้ำน้อย โอกาส คือ จังหวัดนนทบุรีมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว อุปสรรค คือ แผนการในการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ด้านการตลาด จุดแข็ง คือ มีสินค้าและกิจกรรมที่หลากหลาย จุดอ่อน คือ การทำประชาสัมพันธ์ของตลาดน้ำยังไม่ทั่วถึง โอกาส คือ มีนักท่องเที่ยวแวะมาเที่ยวจากการมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง อุปสรรค คือ ภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ อาจส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง

การเปรียบเทียบของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวแบ่งเป็นด้านทรัพยากรค่าคะแนน 3 คือ ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรมมีค่าคะแนนเท่ากับ 4.33 ส่วนตลาดน้ำไทรน้อยและตลาดน้ำวัดตะเคียนมีค่าคะแนนเท่ากับ 4.00 ด้านการบริการ ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรมและตลาดน้ำไทรน้อยมีค่าคะแนน 3.00 ตลาดน้ำวัดตะเคียนมีค่าคะแนน 3.50 ด้านการบริหารตลาดน้ำไทรน้อยมีค่าคะแนน 3.00 ตลาดน้ำวัดตะเคียนและตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรมมีค่าคะแนน 2.33 1.33 และด้านการตลาด ตลาดน้ำไทรน้อยมีค่าคะแนน 4.25 ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรมและตลาดน้ำวัดตะเคียนมีค่าคะแนน 4.00

6.2 ข้อเสนอแนะ

ในส่วนของข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยสรุปประโยชน์ของงานวิจัยซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป สำหรับผู้ที่สนใจหรือทำการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกับงานวิจัยนี้

6.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาที่พบ ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยยึดหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (sustainable tourism) โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านทรัพยากร

ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐและผู้นำชุมชน ควรมีการให้ความรู้แก่ชาวบ้านในเรื่องของทรัพยากรที่สำคัญของท้องถิ่นต่อการจัดการท่องเที่ยว และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ชาวบ้านเกิดจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อม เช่น ให้คนในชุมชนดูแลรักษาสภาพแวดล้อมบริเวณบ้านของตนเอง เพื่อให้เกิดทัศนียภาพที่สอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียงมากที่สุด ซึ่งทัศนียภาพที่สวยงามถือเป็นจุดขายอย่างหนึ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

ตลาดน้ำไทรน้อย

เทศบาลตำบลไทรน้อยและผู้นำชุมชน ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้จัดภูมิทัศน์บริเวณตลาดน้ำ โดยการจัดระเบียบสิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น ร้านค้าแผงลอย และแพริมน้ำ ควรทำด้วยวัสดุที่สอดคล้อง/กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เช่น ไม้ เพื่อให้เกิดทัศนียภาพที่สอดคล้องกับชุมชนที่อยู่ใกล้กับตลาดน้ำ

ตลาดน้ำวัดตะเคียน

เทศบาลตำบลปลายบางและผู้นำชุมชน ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ชาวบ้านรักษาสภาพของบ้านไม้ริมคลองบางคูเวียงในปัจจุบัน โดยให้ใช้วัสดุที่เป็นไม้ในการปรับปรุงหรือสร้างบ้านใหม่ และอนุรักษ์วิถีชีวิตชาวคลอง เพื่อให้เป็นจุดเด่นทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวของตลาดน้ำวัดตะเคียน

2) ด้านการบริการ

ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรม

ควรส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวและชุมชนมีการสร้างแหล่งการเรียนรู้โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น มีการจัดทำป้ายเพื่ออธิบายประวัติความเป็นมาของตลาดน้ำวิถีชีวิตของชุมชน เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนและเป็นประโยชน์สำหรับนักท่องเที่ยวที่จะได้รับความรู้จากการท่องเที่ยวกลับไป

ควรปรับปรุงการบริการในเรื่องของผู้ที่แนะนำและให้ความรู้ในการท่องเที่ยว โดยจัดตั้งจุดที่รับบริการบริการที่ชัดเจนให้นักท่องเที่ยวได้เห็น

ควรส่งเสริมให้คนในชุมชนนำสินค้ามาขายในตลาดน้ำ เพื่อเพิ่มจำนวนของร้านค้า เพิ่มความหลากหลายในสินค้าและบริการ และเป็นการสนับสนุนให้เกิดรายได้ต่อชุมชน

ตลาดน้ำไทรน้อย

ผลจากการศึกษา พบว่า การบริการของตลาดน้ำไทรน้อย ควรปรับปรุงการบริการของที่นั่งพัก และที่นั่งรับประทานอาหาร ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ในปัจจุบันมีที่นั่งพัก 1 จุด และไม่สะดวกในการนั่งรับประทานอาหาร ถ้าต้องการรับประทานอาหารต้องใช้บริการของแพร้านอาหาร

ตลาดน้ำวัดตะเคียน

ผลจากการศึกษา พบว่า การบริการของตลาดน้ำวัดตะเคียน ควรรักษาคุณภาพการบริการของร้านค้า ร้านอาหาร ที่มีความอร่อย สะอาด และราคาถูก และปรับปรุงการจัดระเบียบของร้านค้า ร้านอาหาร เช่น สินค้าชนิดใกล้เคียงกันควรตั้งไว้ติดกัน เพื่อความเป็นระเบียบและสวยงามของร้านค้า และความสะดวกนักท่องเที่ยว

3) ด้านการบริหาร

ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรม

คนในชุมชนควรได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม เช่น ให้ชาวบ้านนำผลผลิตจากสวนมาขาย นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ชาวบ้านได้มีการรวมกลุ่มทางอาชีพ หรือส่งเสริมในการเรียนรู้ด้านอาชีพเพื่อผลิตสินค้าของที่ระลึกออกมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวเป็นการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านอีกทางหนึ่ง

ตลาดน้ำไทรน้อย

เทศบาลตำบลไทรน้อย ควรมีการให้ความรู้แก่ชาวบ้านในการบริหารจัดการ และมีส่วนได้ส่วนเสียกับตลาดน้ำ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ตลาดน้ำวัดตะเคียน

ผู้นำชุมชนและเทศบาลตำบลปลายบาง ควรส่งเสริมและให้ความรู้แก่ชาวบ้านในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมกันของคนในชุมชน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้ชาวบ้านได้มีการรวมกลุ่ม เช่น กลุ่มแปรรูปผลไม้ เพื่อผลิตสินค้าออกมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว

4) ด้านการตลาด

ตลาดน้ำวัดแสงสิริธรรม

ผู้นำชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้คนในชุมชนนำสินค้าเข้ามาขาย หรือชักชวนแม่ค้าให้มาขายเป็นลักษณะของตลาดน้ำมากขึ้น

การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอิฐ และองค์กรที่มีความเกี่ยวข้อง ควรมีการจัดการเอกสารเผยแพร่การท่องเที่ยว ตลอดจนให้มีการติดตั้งป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และจัดทำสื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ในสื่อต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต รายการโทรทัศน์ เป็นต้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ตลาดน้ำไทรน้อย

เทศบาลตำบลไทรน้อยและผู้นำชุมชน ควรสนับสนุนและส่งเสริม ให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ ซึ่งในปัจจุบันตลาดน้ำไทรน้อยยังไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำ

ควรมีการจัดกิจกรรมงานเทศกาลการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ตลาดน้ำไทรน้อย

ตลาดน้ำวัดตะเคียน

เทศบาลตำบลปลายบางและองค์กรที่มีความเกี่ยวข้อง ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดงานเทศกาลการท่องเที่ยว จัดเอกสารเผยแพร่การท่องเที่ยว ตลอดจนให้มีการติดตั้งป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และจัดทำสื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ในสื่อต่างๆ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

6.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาถึงผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อประชากรในท้องถิ่น ในด้านต่างๆ เช่น ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ที่รับผิดชอบสามารถหามาตรการในการป้องกันและจัดการกับผลกระทบต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที

2) ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อตลาดน้ำ ในการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อนำผลการศึกษาไปประกอบใช้ในการวางแผนการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม